

ROZHODNUTÍ

Kárný senát Nejvyššího správního soudu pro řízení ve věcech soudců rozhodl v ústním jednání konaném dne 3. října 2013 v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a členů JUDr. Danuše Novotné, JUDr. Ivany Doubkové, JUDr. Josefa Českého, JUDr. Petra Hajna a JUDr. Zdeňka Nováka, o návrhu **předsedkyně Nejvyššího soudu** se sídlem Burešova 20, Brno, na zahájení kárného řízení proti **JUDr. O. L.**, soudci Obvodního soudu pro Prahu 10, zastoupeného JUDr. Pavlem Zelenkou, soudcem Vrchního soudu v Praze, v řízení o návrhu na zahájení kárného řízení ze dne 13. 5. 2013,

t a k t o :

Podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, exekutorů a státních zástupců, ve znění pozdějších předpisů, se kárně obviněný

JUDr. O. L.,
nar. x,
soudce Obvodního soudu pro Prahu 10

z p r o š ť u j e

kárného obvinění pro skutek spočívající v tom, že

jako samosoudce v trestní věci vedené proti obžalované J. R. pod sp. zn. 1 T 137/2010 vydal na jmenovanou příkaz k zatčení a následně dne 8. 2. 2011 rozhodl, že se bere do vazby, ačkoliv mu muselo být zřejmé, že k vydání příkazu k zatčení ani k rozhodnutí o vzetí do vazby nejsou splněny zákonné předpoklady, v důsledku čehož byla J. R. dne 9. 2. 2011 zatčena a až do 25. 2. 2011 držena ve vazbě,

č í m ž s e m ě l d o p u s t i t

kárného provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů,

protože skutek **n e n í** kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

I. Obsah návrhu na zahájení řízení

[1.] Předsedkyně Nejvyššího soudu (dále jen „kárná žalobkyně“, příp. „žalobkyně“ či „navrhovatelka“) podala k Nejvyššímu správnímu soudu návrh na zahájení kárného řízení proti soudci Obvodního soudu pro Prahu 10 JUDr. O. L. (dále též „kárně obviněný“). Tento návrh odůvodnila tím, že jako samosoudce v trestní věci vedené proti obžalované J. R. pod sp. zn. 1 T 137/2010 vydal na jmenovanou příkaz k zatčení a následně dne 8. 2. 2011 rozhodl, že se bere do vazby, ačkoliv mu muselo být zřejmé, že k vydání příkazu k zatčení ani k rozhodnutí o vzetí do vazby nejsou splněny zákonné předpoklady, v důsledku čehož byla J. R. dne 9. 2. 2011 zatčena a až do 22. 2. 2011 držena ve vazbě. Tím JUDr. L. zaviněně porušil povinnosti soudce, čímž ohrozil důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů, čímž spáchal kárné provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů („zákon o soudech a soudcích“). Za to mu kárná žalobkyně navrhuje uložení kárného opatření podle ustanovení § 88 odst. 1 písm. d) zákona o soudech a soudcích – odvolání z funkce soudce.

[2.] V odůvodnění návrhu kárná žalobkyně uvedla, že dne 12. 3. 2013 obdržela podnět k zahájení kárného řízení od advokáta JUDr. Oldřicha Choděry, který zejména sdělil, že proti jeho klientce J. R. bylo vedeno trestní stíhání pro trestné činy krádeže a neoprávněného držení platební karty. J. R. se nedostavila k hlavnímu líčení nařízenému na 15. 12. 2010, přičemž však se předem omluvila ze zdravotních důvodů, což doložila písemným potvrzením o pracovní neschopnosti. JUDr. L. tuto omluvu při hlavním líčení dne 15. 2. 2010 konstatoval a hlavní líčení odročil na neurčito. Vyžádal si znalecký posudek z oboru soudního lékařství, z něhož vyplynulo, že zdravotní stav obžalované umožňoval účast u hlavního líčení dne 15. 2. 2010 v případě, že by byla přiměřeně oblečená a neprochladla by. JUDr. L. se prý závěrem tohoto posudku nezabýval a nevyhodnotil skutečnost, že J. R. bydlí cca 100 km od budovy obvodního soudu, že panovalo mrazivé počasí, byla sněhová kalamita a obžalovaná tak stěží mohla zajistit, aby neprochladla. Na obžalovanou vydal příkaz k zatčení a poté ji vzal do vazby pro tzv. útečkový vazební důvod podle ustanovení § 67 písm. a) trestního řádu (*„Obviněný smí být vzat do vazby jen tehdy, jestliže z jeho jednání nebo dalších konkrétních skutečností vyplývá důvodná obava, že uprchne nebo se bude skrývat, aby se tak trestnímu stíhání nebo trestu vyhnul, zejména nelze-li jeho totožnost hned zjistit, nemá-li stále bydliště anebo broží-li mu vysoký trest“*). Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2011, sp. zn. 67 To 60/2011, bylo rozhodnutí o vzetí do vazby zrušeno. Zdánlivě krátká nezákonná vazba (14 dnů) měla pro J. R. údajně zásadní důsledky, neboť toho využil otec jejího nezletilého syna a do její péče se nezletilý syn vrátil až po cca roce a půl na základě soudního rozhodnutí. J. R. byla v souvislosti s předmětným trestním řízením vyplacena částka 96.537 Kč, a to mimo jiné i za nezákonnou vazbu.

[3.] Kárná žalobkyně dále uvádí, že J. R. byla stíhána pro bagatelní trestnou činnost, pro kterou podle ustanovení § 68 odst. 2 trestního řádu zásadně nelze vzít obviněného do vazby, ledaže by byla splněna některá z podmínek podle § 68 odst. 3 cit. zákona. Usnesení o vzetí do vazby je odůvodněno právě tím, že se obžalovaná skrývá a že se k hlavnímu líčení zcela bezdůvodně nedostavila. Kárná žalobkyně nicméně upozorňuje na skutečnost, že J. R. se z hlavního líčení řádně omluvila a svoji omluvu doložila rozhodnutím lékaře. Rovněž podle znaleckého posudku trpěla virózou a jednala v souladu s doporučením svého lékaře a advokáta. Závěr, že se zcela bezdůvodně nedostavila k hlavnímu líčení, proto nemůže obstát. I kdyby však tato situace nastala, je zcela zjevné, že podmiňuje-li § 68 odst. 3 písm. b) trestního řádu vzetí do vazby tím, že se obviněný *opakovaně* nedostaví na předvolání a nepodaří se jej předvést ani jinak zajistit, je absurdní vzít do vazby někoho, kdo se na předvolání nedostaví pouze jednou. Je třeba vycházet i z judikatury, podle níž sama skutečnost, že se obžalovaný nedostavil k hlavnímu líčení, ač byl řádně předvolán, dostatečně neodůvodňuje obavu,

že se skrývá, aby se tak vyhnul trestnímu stíhání (rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 22. 2. 1988, sp. zn. 4 To 12/88, in: SbSRS č. 8/1989; podobný závěr učinil Ústavní soud v usnesení ze dne 25. 6. 1988, sp. zn. III. ÚS 18/98; veškerá judikatura Ústavního soudu je dostupná na <http://nalus.usoud.cz/>).

[4.] Kárná žalobkyně uvádí, že JUDr. L. odůvodnil svůj závěr o skrývání se obžalované R. tím, že se skrývá, jakkoliv formálně deklaruje, že bydlí na adrese svého trvalého pobytu. Tento důvod je však smyšlený, jelikož J. R. s orgány činnými v trestním řízení od počátku řízení spolupracovala, přebírala si v místě bydliště poštu a byla zde i zatčena. Ve spise není žádná indicie, že by se zdržovala jinde či se dokonce skrývala. Není prý ani pravdou, že J. R. chodila do zaměstnání, jehož adresu nezná, jelikož pokud vypověděla, že pracuje u společnosti MTD Praha v České Lípě a přesnou adresu neví, jde o obvyklou situaci. Pokud JUDr. L. vycházel i z toho, že J. R. nevedla adresu své matky, neplyne ze spisu, že by k tomu byla vůbec dotazována. Lze tak shrnout, že skutečnosti, kterými bylo odůvodněno skrývání J. R., byly zcela smyšlené anebo se jednalo o pouhé záminky.

[5.] Kárná navrhovatelka tvrdí, že JUDr. L. zneužil příkazu k zatčení a vazby ke zcela jiným účelům, než pro které jsou tyto instituty určeny – totiž aby pouze zajistil přítomnost J. R. u hlavního líčení a tím aby urychlil a zjednodušil průběh trestního řízení. Tento závěr je zřejmý jednak z otázek položených znalci MUDr. Hladíkovi, tak také z odůvodnění příkazu k zatčení a vazebního usnesení. JUDr. L. jako zkušený trestní soudce zasáhl do nejvýše chráněné hodnoty člověka (jeho svobody). V daném případě proto nešlo o otázku výkladu ustanovení § 67 písm. a) a § 68 odst. 2, 3 písm. a), případně § 69 trestního řádu, nýbrž „o zneužití příkazu k zatčení a útekové vazby způsobem, který brání se skutkovou podstatou trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby“. V důsledku jednání JUDr. L. došlo k omezení svobody mladé ženy a matky pečující o šestiletého syna po dobu 14 dnů, navíc se v případě tohoto soudce nejedná o jednorázový exces a proto kárná navrhovatelka požaduje uložení nejvyššího možného opatření, tedy odvolání z funkce soudce.

II. Vyjádření kárně obviněného

[6.] Kárně obviněný navrhovatelce především vytýká selektivní výběr informací z trestního spisu a také chybný výklad některých ustanovení trestního řádu. Má rovněž za to, že kárný senát by se měl zabývat odpovědností soudců za omisivní delikty a nikoliv za delikty komisivní, neboť tyto případy jsou řešeny nadřízenými soudy ve standardním trestním řízení. JUDr. L. tvrdí, že příkaz k zatčení i vazební usnesení byly vydány v souladu se zákonem, přičemž existence útekového vazebního důvodu byla dána závěry znaleckého posudku MUDr. J. Hladíka a dále časově koordinovaným obstrukčním jednáním obžalované, kterým bylo zmařeno konání hlavního líčení dne 15. 12. 2010. V soudní praxi se navíc objevují poměrně často „podivné“ lékařské zprávy, jejichž obsahem jsou omluvy neúčasti obžalovaných a svědků. Proto také JUDr. L. přistoupil k přibrání znalce.

[7.] Je pravdou, že usnesením Městského soudu ze dne 25. 2. 2011, sp. zn. 67 To 60/2011, bylo zrušeno vazební rozhodnutí a obžalovaná byla propuštěna na svobodu. Městský soud nicméně opomněl reagovat na zjištění obsažené ve vazebním usnesení a týkající se trestní věci vedené pod sp. zn. 1 T 52/2006. Obstrukční jednání obžalované totiž přímo souviselo s hrozbou, že v případě pravomocného odsouzení ve věci sp. zn. 1 T 137/2010 dojde pravděpodobně k rozhodnutí o jejím neosvědčení se ve zkušební době podmíněného odsouzení a k výkonu původně podmíněně uloženého trestu odnětí svobody, čemuž se snažila zabránit marným uplynutím zákonné propadné lhůty dle § 60 odst. 2 trestního zákona, účinného do 31. 12. 2009 (do uplynutí v prosinci 2010 chybělo cca půl roku). Fakticky se proto jednalo o obstrukční jednání ve vztahu ke dvěma řízením, která reálně mohla vyústit v dvojnásobný nepodmíněný trest.

[8.] Kárně obviněný poukázal rovněž na skutečnost, že trestní věc této obžalované projednával již potřetí a v prvních dvou případech se k soudu nedostavila ani jednou, byť v těchto případech byly dány podmínky pro jednání v nepřítomnosti. Je tak zřejmé, že obžalovaná se snaží trestnímu stíhání vyhnout a k soudu se nedostavit s použitím „krycí“ pracovní neschopnosti, což vedlo k nemožnosti jejího předvedení (nelze předvést osobu v pracovní neschopnosti) ani uložení pořádkového opatření (rodičovská dovolená). Zajištění obžalované mělo ostatně trvat jen do hlavního líčení, které bylo nařízeno přednostně na 4. 3. 2011, tedy za tři týdny.

[9.] JUDr. L. nesouhlasí ani se závěrem městského soudu, že bylo možno konat hlavní líčení v nepřítomnosti obžalované, neboť výpovědi obžalované a předvolaných svědků si odporovaly a nebylo by proto možno spolehlivě rozhodnout o její vině, pokud by byla omezena ve svém právu reagovat na vývoj důkazní situace (§ 214 trestního řádu).

[10.] I pokud by se kárný senát neztotožnil se správností skutkových závěrů a právních názorů JUDr. L. v předmětné věci, v žádném případě se z jeho strany nejednalo o excesivní jednání, v němž by bylo možno spatřovat kárné provinění. Ostatně i Městský soud v Praze v rozhodnutí ze dne 18. 4. 2011 jednoznačně uvedl, že usnesení o vazbě není hrubě nezákonné, nýbrž je dobře argumentačně podloženo a ve věci došlo pouze k neakceptování právního názoru odvolacím soudem a tedy k jeho uvedení na pravou míru prostředky instančního řízení.

[11.] Proto kárně obviněný navrhuje zproštění, neboť jednání popsané v kárném návrhu není kárným proviněním. K důkazům navrhl celé trestní spisy Obvodního soudu pro Prahu 10 zn. 1 T 137/2010 a 1 T 52/2006, korespondenci advokáta JUDr. Choděry s nadřízenými kárně obviněného; a „do úvahy“ dává výslech svědků Mgr. J. L., náměstka Obvodní státní zástupkyně pro Prahu 7, který věc zpracovával, Mgr. R. M., bývalého místopředsedy obvodního soudu a Mgr. B. B., současné místopředsedkyně tohoto soudu.

III. Replika kárné navrhovatelky

[12.] Kárná navrhovatelka v reakci na vyjádření kárně obviněného uvedla, že návrh podala nikoliv proto, že soudce přibral znalce, nýbrž že vydal příkaz k zatčení a následně obžalovanou vzal do vazby, ačkoliv pro to nebyly splněny zákonné podmínky. Obžalovaná J. R. byla stíhána pro bagatelní trestnou činnost a podle zákona na ni nemohl být vydán příkaz k zatčení a nebyla dána ani důvodná obava, že se bude skrývat, jelikož její chování v trestní věci vedené pod sp. zn. 1 T 52/2006 nemohlo vypovídat o tom, zda se bude o čtyři roky později skrývat. Přesto kárná žalobkyně upřesňuje, že J. R. byla v tomto řízení odsouzena pouze za pokus lehkého ublížení na zdraví k šestiměsíčnímu podmíněnému trestu odnětí svobody, a nikoliv za zvlášť závažný trestný čin. Tvrzení JUDr. L., že se v průběhu řízení vedeného pod sp. zn. 1 T 52/2006 k soudu nedostavila ani jednou, je jednoznačně lživé (viz protokol o hlavním líčení ze dne 3. 5. 2006 nebo protokol o veřejném zasedání ze dne 1. 10. 2008).

[13.] Pokud J. R. v době od 12. - 19. 12. 2010 trpěla virózou, zcela jistě to nebránilo jejímu předvedení dne 4. 3. 2011, kdy mělo být pokračováno v hlavním líčení. Tvrzení, že osobu v pracovní neschopnosti nelze předvést, je proto minimálně zavádějící. Ostatně i ve znaleckém posudku je uvedeno, že zdravotní stav obžalované umožňuje podrobit se zajišťovacím úkonům trestního řízení. Neobstojí ani tvrzení, že nebylo možno uložit pořádkové opatření s ohledem na skutečnost, že J. R. byla na mateřské dovolené: jejímu synovi bylo v té době již 6 let a jeden z důvodů, pro které byla obžalovaná vzata do vazby, byla její neznalost adresy zaměstnavatele, takže JUDr. L. muselo být zřejmé, že je výdělečně činná.

[14.] I z vyjádření kárně obviněného je prý zřejmé, že ke vzetí do vazby J. R. došlo pouze z obavy z maření jednání obvodního soudu; zákon však žádnou „mařící vazbu“ nezná. Za lživé

označila kárná žalobkyně též tvrzení JUDr. L., že městský soud označil usnesení o vzetí do vazby jako „dobře argumentačně podepřeno“.

IV. Průběh ústního jednání

[15.] V úvodu ústního jednání kárný senát zamítl návrh na provedení dokazování výsledkem svědkyně J. R. (tento návrh podala navrhovatelka). Rovněž neprovedl výslech svědků Mgr. J. L. (náměstek Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 7), Mgr. R. M. (místopředseda Obvodního soudu Praha 3) a Mgr. B. B. (místopředsedkyně Obvodního soudu pro Prahu 10), které ve svém vyjádření ke kárnému návrhu uvedl kárně obviněný s tím, že jejich výslech dává „do úvahy“. S ohledem na podstatu skutku, který je kárně obviněnému kladen za vinu, je totiž zřejmé, že není zásadního sporu ohledně skutkového průběhu děje, nýbrž ohledně jeho právního posouzení. Není tedy činěno sporným, kdy a za jaké situace byl vydán předmětný příkaz k zatčení a usnesení o vzetí do vazby, k čemuž pouze by mohly být předmětné svědecké výpovědi přínosné, nýbrž úkolem kárného senátu je posoudit, zda při jejich vydání nebyl porušen zákon. Spornou je tedy nikoliv skutková, nýbrž právní otázka.

[16.] Kárná navrhovatelka při jednání rekapitulovala průběh děje, který nakonec vyústil v podání kárného návrhu. Především zdůraznila, že obžalovaná J. R. trpěla akutní virózou a proto se nemohla dostavit k hlavnímu líčení, nařízenému na 15. 12. 2010. Na „radu dvou profesionálů“, tedy obhájce a lékaře, se k hlavnímu líčení nedostavila, neboť měla za to, že to za dané situace není nezbytné. Pro vydání příkazu k zatčení a vzetí do tzv. útěkové vazby nebyly splněny zákonné podmínky, jelikož trestní sazba, kterou byla obžalovaná ohrožena, nepřesahovala dva roky, takže pro vzetí do vazby nepostačovala existence hrozby, že se bude trestnímu stíhání vyhýbat, nýbrž bylo nutno, aby se skrývala, což se však nestalo. J. R. totiž bydlela na adrese trvalého pobytu společně s nezletilým synem, o kterého se starala, chodila do práce a v předchozím řízení se k jednáním soudu bez problémů dostavovala. JUDr. L. zneužil svého mocenského postavení, dopustil se „demonstrace moci“, zasáhl do ústavně zaručené osobní svobody obžalované a porušil i pravidlo, které sám formuloval při jednání konané o jiném kárném návrhu dne 20. 6. 2013, kdy řekl, že příkaz k zatčení vydává jen tehdy, není-li u obžalovaného zřejmé, zda má trvalé bydliště, kde se skutečně zdržuje; zda má práci, kam pravidelně chodí; a konečně zda žije ve stabilních rodinných poměrech. V nyní projednávaném případě totiž všechny tyto podmínky splněny byly a přesto byla J. R. zatčena a následně na ni byla uvalena vazba. Proto kárná navrhovatelka trvá na odvolání z funkce JUDr. L.

[17.] Kárně obviněný (resp. jeho zástupce) postoj navrhovatelky označil za nepochopitelný, návrh za nekompetentní, vytkl mu selektivní výběr informací ze spisů a zejména zdůraznil, že postup JUDr. L. byl v předmětné věci odpovědný, neboť ze strany obžalované docházelo k obstrukci a právě v tom spočívalo její „skrývání“. Ze znaleckého posudku totiž vyplynulo, že její účastí u hlavního líčení dne 15. 12. 2010 nic nebránilo, přičemž bylo v jejím zájmu průběh trestního řízení co nejvíce protahovat s ohledem na dříve uložený podmíněný trest odnětí svobody. Z kontextu věci bylo také zjevné, že negativní roli sehrál její obhájce JUDr. Choděra, který se prý své pochybení spočívající v neúčasti při hlavním líčení a radou klientce, že omluva postačuje, snažil napravit iniciováním kárného řízení, přičemž potrestání JUDr. L. v tomto řízení by mohlo i zvýšit šance na úspěch v řízení o náhradě škody. Usnesení o vzetí do vazby sice následně zrušil městský soud, nicméně nikoliv proto, že by vazební usnesení shledal hrubě nezákonným či dokonce excesivním, nýbrž pro odlišné hodnocení některých skutkových okolností. Rovněž později, kdy JUDr. Choděra podal proti JUDr. L. námitku podjatosti, městský soud této námitce nevyhověl, když dovodil, že samosoudce JUDr. L. jednal v rámci svých pravomocí a nedopustil se hrubého porušení zákona; pouze nesprávně posoudil vazební důvody a zvolil přehnaně razantní postup. Za této situace se nedá hovořit o kárném provinění a kárný soud by měl vydat zprošťující rozhodnutí, protože v opačném případě by museli být kárně potrestáni všichni soudci, jejich rozhodnutí o vzetí do vazby bude zrušeno nadřízeným soudem.

V. Podstatná zjištění plynoucí ze spisu a z předložených důkazních prostředků

[18.] Z obsahu spisu Obvodního soudu pro Prahu 10 sp. zn. 1 T 137/2010 plynou zejména následující relevantní skutečnosti.

- Dne 6. 10. 2010 podal státní zástupce návrh na potrestání podezřelého J. R. za trestný čin krádeže a neoprávněného držení platební karty, kterých se měla dopustit tím, že dne 1. 4. 2009 vybrala z bankomatu za použití odcizené platební karty dvakrát částku ve výši 10.000 Kč.
- J. R. se z důvodu nemoci omluvila z jednání soudu ve shora uvedené věci nařízeného na 15. 12. 2010 a přiložila rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti vystavené dne 14. 12. 2010 s tím, že jmenovaná je práceneschopná od 12. 12. 2010.
- Při hlavním líčení konaném dne 15. 12. 2010, na kterém byla přítomna i poškozená M. H. a 7 svědků, JUDr. L. konstatoval omluvu J. R. a hlavní líčení odročil na neurčito za účelem přešetření zdravotního stavu obžalované. Stejného dne přibral znalce MUDr. J. Hladíka, kterému položil otázky, zda obžalovaná trpí poruchou zdraví; zda ji tato porucha činí neschopnou podrobit se trestnímu řízení, a to konkrétně dne 15. 12. 2010, příp. s jakými omezeními; zda-li je obžalovaná schopna podrobit se zajišťovacím úkonům (zatčení, vazba), pokud by bylo zjištěno, že se trestnímu stíhání vyhýbá.
- Z obsahu znaleckého posudku ze dne 10. 1. 2011, zpracovaného na základě zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře MUDr. T., plyne, že J. R. nemá žádné chronické onemocnění, které by ji omezovalo v běžném způsobu života. Její zdravotní stav umožňoval podrobit se jednání dne 15. 2. 2010 v případě, že by byla přiměřeně oblečená a neprochladla by. Zdravotní stav obžalované umožňuje podrobit se zajišťovacím úkonům trestního řízení, a to bez omezení.
- Dne 18. 1. 2011 vydal JUDr. L. příkaz k zatčení J. R., odůvodněný tím, že se nedostavila k nařízenému hlavnímu líčení s poukazem, že je nemocná. Ze znaleckého posudku však plyne, že jí v účasti na hlavním líčení nic nebránilo, což soud hodnotí jako úmyslné zmaření jednání.
- Usnesením ze dne 9. 2. 2011, č. j. 1 T 137/2010 - 140, vzal soud obžalovanou R. do vazby z důvodů uvedených v § 67 písm. a) trestního řádu. Toto usnesení odůvodnil tím, že se obžalovaná k hlavnímu líčení nedostavila, ačkoliv jí to zdravotní stav neznemožňoval (pouze s tím, že se měla dobře obléci), což je třeba hodnotit jako záměrné bezdůvodné nedostavení se k soudu, což vedlo ke zmaření hlavního líčení. Tuto skutečnost soud hodnotil v kontextu dalších skutečností, zejména v souvislosti s věcí vedenou pod sp. zn. 1 T 52/2006, kdy byl obžalované uložen podmíněný trest odnětí svobody a jeho zkušební doba skončila dne 22. 8. 2010. To znamená, že se obžalovaná měla dopustit projednávaného jednání v jejím průběhu. Ve svém souhrnu je tak naplněna podmínka zakotvená v § 72 odst. 2 písm. b) trestního řádu (v relevantním znění), a s ohledem na dřívější odsouzení si je obžalovaná nepochybně dobře vědoma toho, že jde z její strany o obmyslné maření jednání odpovídající § 68 odst. 3 písm. a) trestního řádu. Obžalovaná se údajně skrývá, jakkoliv formálně deklaruje, že bydlí na adrese trvalého pobytu a chodí do zaměstnání, jehož adresu však nezná a neuvedla např. ani adresu matky. Proto je na místě vzít ji do vazby na nezbytně nutnou dobu – maximálně do vynesení rozsudku, aby trestní řízení mohlo být úspěšně a bez průtahů provedeno a aby byla šetřena též práva ostatních účastníků řízení, kdy není důvod, aby toto řízení o méně závažných trestných činech následkem obstrukce trvalo déle než řízení vedená o zločinech.
- Městský soud v Praze usnesením ze dne 25. 2. 2011, č. j. 67 To 60/2011, citované usnesení obvodního soudu ze dne 9. 2. 2011 zrušil. Ztotožnil se sice s názorem, že samotné potvrzení o pracovní neschopnosti soudu nemusí stačit jako řádná omluva, v takovém případě nicméně stačilo u ošetřujícího lékaře ověřit, zda zdravotní stav obžalované umožňuje účast

u hlavního líčení, aniž bylo nutné hned přibírat znalce. Obvodní soud tak pominul fakt, že se jednalo o první omluvu obžalované. Navíc nezohlednil fakt, že se hlavní líčení konalo v místě vzdáleném cca 100 km daleko od místa bydliště obžalované a v zimě, takže lze se domnívat, že cesta obžalované uskutečněná hromadnou dopravou v době akutního virového onemocnění mohla průběh její nemoci přinejmenším zkomplikovat. Ze znaleckého posudku rovněž plyne, že nemoc byla prokázána (byly zjištěny ojedinělé průduškové fenomény na plicích, lehce zarudlé hrdlo, povleklý jazyk), což svědčí o tom, že si obžalovaná nemoc nevymyslela jako záminku, jak se vyhnout hlavnímu líčení. Kromě toho, obžalovaná svojí nepřítomností hlavní líčení nezmařila, jelikož byly splněny podmínky pro konání líčení v její nepřítomnosti podle § 202 trestního řádu. Městský soud tak shrnul, že se obžalovaná neskrývala ani neuprchla, neboť se zdržovala v místě trvalého bydliště, kam jí byla opakovaně doručována korespondence a kde byla také zatčena.

- Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2011, č. j. 5 To 450/2011 - 365, byl zrušen odsuzující rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 z předmětného trestného činu a J. R. byla zproštěna obžaloby.
- Ze sdělení Ministerstva spravedlnosti ze dne 11. 12. 2012, adresovaného obhájci J. R. JUDr. Choděrovi, plyne, že jmenované byla v rámci mimosoudního projednání přiznána náhrada škody způsobené nezákonným rozhodnutím, a to v celkové výši 96.537 Kč. J. R. nicméně podala dne 27. 12. 2012 žalobu o zaplacení zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu ve výši 2.980.000 Kč.

[19.] Kárný senát provedl důkaz rovněž spisem Obvodního soudu pro Prahu 10 zn. 1 T 52/2006. Z obsahu tohoto spisu plyne, že J. R. byla obžalována pro trestný čin ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1 trestního zákona, kterého se měla dopustit tím, že dne 1. 11. 2004 jako řidička osobního vozidla vjela do protisměru a měla zde slovní rozepří s poškozenou, která venčila psa. Najela vozidlem do poškozené, která odskočila, načež obviněná na ni najela podruhé intenzivněji, v důsledku čehož poškozená upadla na zem a tímto jednáním jí bylo způsobeno pohmoždění lehkého stupně měkkých tkání na přední ploše střední části obou bérců. Dne 3. 5. 2006 se konalo hlavní líčení u Obvodního soudu pro Prahu 10, kde senátu předsedal JUDr. L. K tomuto jednání se J. R. dostavila a využila svého práva nevypovídat. Za tento trestný čin byla J. R. stejného dne rozsudkem č. j. 1 T 52/2006 - 65 odsouzena k trestu odnětí svobody v trvání dvou let s tím, že výkon trestu byl podmíněně odložen na zkušební dobu čtyř let.

[20.] Městský soud v Praze, který obdržel odvolání J. R. proti předmětnému rozsudku obvodního soudu, nařídil jednání na 18. 7. 2007, z kterého se však jmenovaná omluvila a doložila potvrzení o pracovní neschopnosti. K veřejnému zasedání konanému dne 22. 8. 2007 se dostavila. Rozsudkem č. j. 5 To 250/2006 - 91 Městský soud v Praze shora citovaný odsuzující rozsudek obvodního soudu zrušil a nově rozhodl tak, že se J. R. předmětného trestného činu dopustila, avšak odsoudil ji k trestu odnětí svobody v trvání šesti měsíců, jehož výkon odložil na dva roky. Současně uložil obžalované zákaz řízení motorových vozidel všeho druhu v trvání tří let. Tento rozsudek nabyl právní moci dne 22. 8. 2008.

[21.] Trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 20. 12. 2007, č. j. 9 T 451/2007, byla J. R. shledána vinnou, že dne 1. 12. 2007 řídila automobil, ačkoliv si byla vědoma, že jí byl pravomocně uložen zákaz řízení všech motorových vozidel. Tím spáchala trestný čin řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění dle § 180d trestního zákona v jednočinném souběhu s trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) trestního zákona. Za to byla odsouzena k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří měsíců, podmíněně odloženého na zkušební dobu dvou let.

[22.] Dne 1. 10. 2008 se konalo u Obvodního soudu pro Prahu 10 veřejné zasedání, kterého se J. R. účastnila. Usnesením č. j. 1 T 52/2006 - 148 bylo rozhodnuto, že se J. R. ve zkušební

době neosvědčila a proto se vykoná trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců. Toto usnesení však následně zrušil usnesením ze dne 27. 11. 2008, č. j. 61 To 441/2008 - 158, Městský soud v Praze, který ponechal v platnosti podmíněné odsouzení a zkušební dobu prodloužil o dva roky (tedy do 22. 8. 2010).

VI. Posouzení věci kárným senátem

[23.] Kárný senát se nejprve zabýval námitkou, vznesenou kárně obviněným soudcem v písemném vyjádření k návrhu, že kárný senát by se měl zabývat pouze omisivními a nikoliv komisivními delikty. K tomu však je třeba nejprve poukázat na argumentaci obsaženou v rozhodnutí sp. zn. 16 Kss 2/2013, které bylo vydáno ve věci stejných účastníků řízení, a kde zejména uvedl, že „*pokud by mělo být z kompetence kárných senátů vyňato rozhodování a postup soudců v konkrétních případech a to by bylo ponecháno toliko na kontrole instančně nadřízeného soudu, nevedlo by to k ničemu jinému než k faktickému „vyprázdnění“ kárného řízení. Přitom podle ustanovení § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb. je kárným proviněním soudce zaviněné porušení povinností soudce, jakož i zaviněné chování nebo jednání, jímž soudce narušuje důstojnost soudcovské funkce nebo obrožuje důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů. Pokud by měl kárný senát akceptovat názor kárně obviněného do důsledků, pak by to znamenalo, že kárné odpovědnosti by mohlo podléhat pouze jednání soudců přímo nespojené s jejich rozhodovací činností. Kromě toho, že tento výklad se dostává do příkrého rozporu s citovanou zákonnou dikcí, je zřejmé, že neobstojí ani z hlediska samotného smyslu kárných řízení, kterým je právě hodnotit a případně vyvozovat důsledky z činnosti soudců coby zvláštní profesní skupiny, přičemž tato odpovědnost se týká jak bezprostřední „soudcovské“ činnosti, tak také – do určité míry - aktivit mimosoudních. Pokud by totiž měl mít názor kárně obviněného patřičnou relevanci, pak by kárná řízení postrádala smysl a postačovala by obvyklá řízení prováděná kupř. v rámci správního trestání (viz zejm. zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů).“ Názor, podle něhož může být soudce kárně odpovědný pouze za omisivní delikty (typicky průtahy v řízení) a nemůže být vůbec trestán za delikty komisivní, nemá oporu v zákonné úpravě ani v rozhodovací činnosti kárných senátů. Absurdita tohoto názoru se vyjeví ještě ostřeji na příkladu z oblasti trestního práva, neboť za použití *arg. a minori a maius* by z názoru kárně obviněného konsekventně plynulo, že komisivním činem se soudce nemůže dopustit ani trestného činu. Tento názor proto považuje kárný senát za neudržitelný.*

[24.] Odlišná je nicméně samozřejmě otázka, do jaké míry je kárný senát oprávněn přezkoumávat *správnost právního názoru*, vysloveného kárně obviněným soudcem, resp. jeho rozhodování a postup v konkrétní věci, založené na určitém právním názoru. K tomu již existuje ustálená judikatura kárných senátů (viz zejména rozhodnutí sp. zn. 16 Kss 5/2012), z níž plyne, že pouze za určitý právní názor by soudci zásadně neměli být shledáni kárně odpovědnými. Současně však musí platit, že za jistých okolností nezákonný postup či vydání nezákonného rozhodnutí, byť opřené o určitý právní názor, jako kárné provinění kvalifikováno být může, není-li sporu o tom, že se v konkrétním případě může jednat o zaviněné porušení povinností soudce, jímž soudce ohrožuje důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů ve smyslu ustanovení § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb. Aby však o takové jednání šlo, musely by ke zmíněné nezákonnosti přistoupit okolnosti další. Nezákonný postup či vydání nezákonného rozhodnutí, odůvodněné jiným právním názorem, proto může představovat důvod pro zahájení kárného řízení s příslušným soudcem v zásadě pouze tehdy, pokud je z okolností případu patrné, že buď (1.) bylo porušeno jednoznačné znění aplikované právní normy, anebo (2.) nebylo respektováno zrušovací rozhodnutí nadřízeného soudu v konkrétní věci či (3.) existuje jednotná a ustálená judikatura nejvyšších soudů, kterou daný soudce odmítl akceptovat bez toho, aby svůj odlišný právní názor podepřel komplexní, racionální a transparentní konkurující argumentací.

[25.] Právě tím, zda postup kárně obviněného soudce v této konkrétní věci nespadá pod některou z dříve popsaných situací, se kárný senát zabývá dále. Kárná návrhvatelka

přítom argumentuje zejména tím, že JUDr. L. porušil ustanovení § 68 odst. 2 a 3 trestního řádu a že nebyl dán ani důvod k vydání příkazu k zatčení. Podle těchto ustanovení platí, že „[v] *zářít do vazby nelže obviněného, který je stíhán pro úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje dvě léta, nebo pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta*“ (§ 68 odst. 2 trestního řádu). Současně však podle ustanovení § 68 odst. 3 cit. zákona platí, že „*omezení uvedená v odstavci 2 se neužijí, jestliže obviněný a) uprchl nebo se skrýval, b) opakovaně se nedostavil na předvolání a nepodařilo se jej předvést ani jinak zajistit jeho účast při úkonu trestního řízení*“.

[26.] Jak plyne z usnesení Obvodního soudu v Praze 10 ze dne 9. 2. 2011, byla J. R. vzata do vazby s odkazem na ustanovení § 68 odst. 3 písm. a) trestního řádu, neboť se údajně skrývá, jakkoliv formálně deklaruje, že bydlí na adrese trvalého pobytu a chodí do zaměstnání. Soud přitom zdůraznil existenci podmíněného trestu odnětí svobody a zkušební doby končící dne 22. 8. 2010, z čehož dovodil, že J. R. úmyslně maří jednání. Toto usnesení následně zrušil jako nezákonné usnesením ze dne 25. 2. 2011 Městský soud v Praze (viz výše), když zdůraznil, že za dané situace nebylo třeba přibírat znalce, nýbrž postačovalo u ošetřujícího lékaře ověřit, zda zdravotní stav obžalované umožňuje účast u hlavního líčení. V daném případě se navíc jednalo o první omluvu obžalované, nemoc byla prokázána, hlavní líčení se konalo cca 100 km daleko od místa jejího bydliště a protože byla zima, mohla se nemoc v případě cesty obžalované k soudu zhoršit.

[27.] Kárný senát má s ohledem na zjištěné skutkové okolnosti za to, že JUDr. L. skutečně pochybil, když vydal příkaz k zatčení a následně obžalovanou vzal do vazby. Tento postup se totiž s ohledem na konkrétní okolnosti případu jeví jako nepřiměřeně přísný a v rozporu se zákonem; proto také bylo ostatně vazební usnesení městským soudem zrušeno. Kárné navrhovatelce je tedy třeba plně přisvědčit v tom, že JUDr. L. měl k věci přistupovat daleko více uvážlivě, citlivěji a zejména měl jinak vyhodnotit některá fakta, která interpretoval – přinejmenším - velmi nepřesně. Nebyla totiž dána žádná indicie v tom směru, že by se J. R. nezdržovala na adrese svého trvalého pobytu; z lékařského znaleckého posudku nevyplývalo, že by v nařízený termín hlavního líčení nebyla nemocná; ani ze zkušenosti z trestního řízení vedeného pod sp. zn. 1 T 52/2006 nebylo možno dovozovat, že by bylo pro J. R. obvyklé nedostavovat se k soudu či k orgánům činným v trestním řízení (nepřišla pouze jednou k jednání městského soudu nařízeného na 18. 7. 2007, avšak předem se řádně omluvila, soud tuto omluvu akceptoval a na další jednání konaného o měsíc později již přišla).

[28.] Na straně druhé má kárný soud za to, že popsané pochybení a protizákonnost, způsobená JUDr. L., nepostačuje pro závěr o jeho kárné odpovědnosti. Je totiž třeba vidět, že podobná pochybení jsou řešitelná především v systému opravných prostředků a v dalších prostředcích ochrany práva. Rovněž v projednávaném případě zjednal nápravu odvolací soud, který předmětné vazební usnesení zrušil a J. R. tak byla propuštěna na svobodu. Jak plyne z provedeného dokazování, byla jmenované již uhrazena finanční částka jako náhrada škody a další žaloba byla obžalovanou podána. Právní řád proto obsahuje dostatečné a efektivní mechanismy, jež jsou způsobilé napravit pochybení, kterého se může soud – coby výsledku omylné lidské činnosti a nejednoznačnosti přirozeného jazyka v textu právní normy – dopustit. Kárný postih by měl dopadat pouze na ty případy, kdy intenzita pochybení kárně stíhaného soudce dosáhne určité hranice; nikoliv na všechny případy jeho pochybení.

[29.] V daném případě kárný senát nemohl přehlédnout, že instancně nadřízený městský soud hned ve dvou rozhodnutích (usnesení ze dne 25. 2. 2011 a ze dne 19. 4. 2011, viz shora část V.) výslovně uvedl, že jakkoliv bylo citované usnesení o vzetí do vazby protizákonné, neboť tzv. útekový vazební důvod dán nebyl a obvodní soud (tedy samosoudce JUDr. L.) měl postupovat méně razantně, nedopustil se hrubého porušení zákona. Postup JUDr. L. neoznačil za excesivní, nýbrž pouze za nesprávný. Za této situace proto kárný senát může obtížně dospět k jinému závěru. Jinak řečeno, jestliže platí, že kárné provinění lze spatřovat pouze v porušení

výslovného znění právní normy, a pokud specializovaný a instančně nadřízený soud konstatuje, že se v daném případě sice o pochybení jednalo, avšak svojí povahou šlo pouze o otázku výkladu aplikované normy a nikoliv o její hrubé porušení, není možné, aby kárný senát tento právní názor odvolacího soudu fakticky popřel. Jak totiž plyne ze shora uvedeného, podání kárného návrhu je třeba vykládat jako prostředek *ultima ratio*, dopadající na případy excesů, nikoliv na situace chybného výkladu a aplikace práva.

[30.] V nyní projednávané věci proto kárný soud dospěl k závěru, že se JUDr. L. nedopustil dříve popsaného případu porušení jednoznačného znění aplikované právní normy, které by teprve mohlo založit jeho kárnou odpovědnost. Z ustanovení § 202 odst. 2 trestního řádu totiž plyne, že v nepřítomnosti obžalovaného se může hlavní líčení provést, jen když soud má za to, že lze věc spolehlivě rozhodnout a účelu trestního řízení dosáhnout i bez přítomnosti obžalovaného. Argumentace JUDr. L., který tvrdí, že účast obžalované u hlavního líčení byla s ohledem na potřebu jejího výslechu a reakci na předvolané svědky nezbytná, je proto rozumně hájitelná, resp. není možno bez dalšího dovodit, že se obžalovaná hlavního líčení účastnit nemusela. Je také pravdou, že se k hlavnímu líčení nedostavila a závěr znaleckého posudku byl takový, že – byť za určitých podmínek – její účast u nařízeného hlavního líčení byla možná. Nelze zcela vyvrátit ani úvahu JUDr. L. vedenou v tom směru, že se obžalovaná hlavnímu líčení účelově vyhýbala s ohledem na svoje dřívější odsouzení k podmíněnému trestu odnětí svobody. Jinak řečeno, podle názoru kárného senátu není sporná právní otázka nastolena tak, zda se JUDr. L. dopustil porušení kogentního znění právního předpisu, nýbrž pouze, jak měl dané normy vykládat – zda přísněji, anebo citlivěji a mírněji s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu. Jakkoliv kárný senát zastává názor, že JUDr. L. v dané věci postupoval nepřiměřeně přísně a nevhodně, platí, že pokud nebylo prokázáno porušení zcela nepochybného znění právní normy (což podle přesvědčení kárného senátu prokázáno nebylo), nelze v souladu s ustálenou kárnou judikaturou dovodit ani kárnou odpovědnost soudce.

VII. Závěr

[31.] Kárný senát po vyhodnocení průběhu ústního jednání a provedení dokazování dospěl k závěru, že kárně obviněný neporušil jednoznačné znění aplikované právní normy, nerozhodoval v rozporu se zrušovacím rozhodnutím instančně nadřízeného soudu v konkrétní věci a ani se neprotivil jednotné a ustálené judikatuře vyšších soudů. Za této situace proto Nejvyšší správní soud JUDr. L. kárného obvinění pro skutek vymezený kárnou žalobkyní zprostil, neboť v řízení bylo zjištěno, že tento není kárným proviněním.

P o u č e n í : Odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** přípustné.

V Brně dne 3. října 2013

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda kárného senátu